

CZEŚĆ I

głowa i szyja

B Y D Ł O

- 12 Głowa – wygląd ogólny i okolice (tabl. 1)
- 13 Kośćciec głowy – od strony lewej (tabl. 2)
- 14 Kośćciec głowy – od strony lewej, z kolorowo zaznaczonymi kośćmi (tabl. 3)
- 15 Kośćciec głowy z kolorowo zaznaczonymi kośćmi – przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 4)
- 16 Kośćciec głowy bez żuchwy – przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 5)
- 17 Kości mózgowioczaszki i oczodołu po częściowym usunięciu łuku jarzmowego oraz pierścienia oczodołowego – od strony lewej (tabl. 6)
- 18 Kośćciec głowy – od przodu (tabl. 7)
- 19 Kośćciec głowy – od tyłu (tabl. 8)
- 20 Kośćciec głowy – od góry z odsłoniętymi zatokami czołowymi strony lewej (tabl. 9)
- 21 Kośćciec głowy – od góry, z kolorowo zaznaczonymi kośćmi (tabl. 10)
- 22 Kośćciec mózgowioczaszki – od strony powierzchni zewnętrznej podstawy czaszki (tabl. 11)
- 23 Kośćciec głowy – od strony dolnej, z kolorowo zaznaczonymi kośćmi (tabl. 12)
- 24 Głowa i sąsiednia część szyi – od strony lewej; warstwa pierwsza (tabl. 13)
- 26 Głowa i sąsiednia część szyi – od strony lewej; warstwa druga (tabl. 14)
- 28 Głowa i sąsiednia część szyi – od strony lewej; warstwa trzecia, po usunięciu żuchwy (tabl. 15)
- 29 Głowa i sąsiednia część szyi – od strony lewej; warstwa czwarta, po usunięciu żuchwy (tabl. 16)
- 30 Głowa jałowki; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 17)
- 31 Głowa jałowki; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 18)
- 32 Głowa jałowki: skelletotopia tętnic strony lewej – warstwa powierzchniowa (obraz z preparatu korozyjnego) (tabl. 19)
- 33 Głowa jałowki: skelletotopia tętnic strony lewej – warstwa głęboka po usunięciu łuku jarzmowego i lewej żuchwy (obraz z preparatu korozyjnego) (tabl. 20)
- 34 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości trzeciego zęba przedtrzonowego – widok od przodu (tabl. 21)
- 35 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości drugiego zęba trzonowego – widok od przodu (tabl. 22)
- 36 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości przedniego brzegu oczodołu – widok od przodu (tabl. 23)

- 37 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości wyrostka dziobiastego żuchwy – widok od przodu (tabl. 24)
- 38 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości przewodu słuchowego zewnętrznego – widok od przodu (tabl. 25)
- 39 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości mózżeni – widok od przodu (tabl. 26)
- 40 Głowa: powierzchnia wewnętrzna podstawy czaszki z wychodzącymi nerwami czaszkowymi (tabl. 27)
- 41 Głowa; przekrój czołowy. Strona lewa ze strukturami leżącymi w oczodole (tabl. 28)
- 42 Głowa: zatoki żyłne opony twardej mózgowia i żyły oczodołu – widok od góry; w prawej połowie jamy czaszki pozostawiono oponę twardą (częściowo wg Dennstedta) (tabl. 29)
- 43 Głowa od dołu (tabl. 30)
- 44 Podstawa mózgowia, jego unaczynienie tętnicze oraz miejsca odejścia nerwów czaszkowych (tabl. 31)
- 45 Mózgowie od góry (tabl. 32)
- 45 Mózgowie; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 33)
- 46 Podniebienie (tabl. 34)
- 46 Kość gnykowa i chrząstki krtani – od strony lewej (tabl. 35)
- 46 Kość gnykowa i jej części chrzęstne (zaznaczone kolorem niebieskim) (tabl. 36)
- 47 Mięśnie krtani (tabl. 37)
- 47 Jama gardła i krtani – od góry, po odsłonięciu sklepienia gardła (tabl. 38)
- 48 Kośćciec – od strony przednio-bocznej (tabl. 39)
- 49 Mięśnie szyi i okolic przyległych – od strony przednio-bocznej; mięśnie skórne usunięto (wg Tschaggenyego) (tabl. 40)
- 50 Kośćciec szyi – z boku od strony lewej (tabl. 41)
- 51 Szyja – od strony lewej; warstwa pierwsza, po usunięciu mięśni skórnych (tabl. 42)
- 52 Szyja – od strony lewej; warstwa druga (tabl. 43)
- 53 Szyja – od strony lewej; warstwa trzecia (tabl. 44)
- 54 Szyja – od strony lewej, mięśnie głębokie (tabl. 45)
- 55 Więzadło karkowe (tabl. 46)
- 56 Szyja cielęcia – od strony lewej (tabl. 47)
- 57 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości kręgu obrotowego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 48)
- 58 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości trzeciego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 49)

- 59 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości czwartego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 50)
- 60 Odcinek szyjny kręgosłupa od strony do-grzbietowej (ryc. lewa) i do-brzusznej (ryc. prawa) (tabl. 51)
- 61 Dwa początkowe segmenty części szyjnej rdzenia kręgowego – od strony do-brzusznej. Opona twarda i pajęczynówka rdzenia po stronie prawej zostały odchylone, a po lewej usunięte (tabl. 52)

O W C A

- 62 Kośćciec głowy osobnika bezroźnego – z boku (tabl. 53)
- 63 Czaszka osobnika bezroźnego – przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 54)
- 64 Czaszka samca – od góry (tabl. 55)
- 65 Głowa młodego samca; warstwa powierzchniowa, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchniowej (tabl. 56)
- 66 Głowa owcy bezroźnej – od strony lewej, po usunięciu warstwy powierzchniowej (tabl. 57)
- 67 Głowa owcy bezroźnej – od strony lewej, po usunięciu części trzonu i gałęzi żuchwy (tabl. 58)
- 68 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości czwartego zęba przedtrzonowego – przednia powierzchnia przekroju (tabl. 59)
- 69 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości trzeciego zęba trzonowego – przednia powierzchnia przekroju (tabl. 60)
- 70 Skelletotopia tętnic głowy – od strony lewej (tabl. 61)
- 71 Skelletotopia żył głowy – od strony lewej (tabl. 62)
- 72 Owca – od strony lewej; warstwa powierzchniowa, po usunięciu powięzi powierzchniowej i mięśni skórnych (tabl. 63)
- 73 Szyja – od strony prawej; warstwa głęboka (tabl. 64)
- 74 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości kręgu obrotowego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 65)
- 74 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości czwartego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 66)
- 75 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości szóstego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 67)

K O Z A

- 76 Kościec głowy samca – z boku (tabl. 68)
 77 Kościec głowy samicy – z boku (tabl. 69)
 78 Kościec głowy – od dołu (tabl. 70)
 79 Głowa: skeletotopia tętnic strony lewej (tabl. 71)
 80 Głowa – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (tabl. 72)
 81 Głowa – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 73)
 82 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości trzeciego zęba trzonowego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 74)
 83 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości tylnej krawędzi oczodołu – przednia powierzchnia przekroju (tabl. 75)
 84 Szyja – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (tabl. 76)
 85 Szyja – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 77)
 86 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości czwartego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 78)
 87 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości siódmego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 79)

Ś W I N I A

- 88 Kościec głowy dorosłego samca – z boku (tabl. 80)
 89 Czaszka; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 81)
 90 Czaszka – od góry (tabl. 82)
 91 Czaszka – od dołu (tabl. 83)
 92 Kościec – od tyłu (tabl. 84)
 93 Podniebienie (tabl. 85)
 94 Głowa – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu powięzi powierzchownej i mięśni skórnych (tabl. 86)
 95 Głowa – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 87)
 96 Głowa – od strony lewej; warstwa głęboka, po usunięciu lewej żuchwy (tabl. 88)
 97 Głowa w przekroju strzałkowym (tabl. 89)
 98 Głowa: skeletotopia tętnic strony lewej, po usunięciu lewej połowy żuchwy (tabl. 90)
 99 Głowa: skeletotopia żył strony lewej (tabl. 91)
 100 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości ostatniego trzonowca – przednia powierzchnia przekroju (tabl. 92)
 101 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości stawu skroniowo-żuchwowego (tabl. 93)
 102 Kościec głowy w przekroju poziomym: powierzchnia wewnętrzna podstawy czaszki (tabl. 94)
 103 Mózgowie – od góry (tabl. 95)
 103 Mózgowie – od dołu, jego unaczynienie tętnicze oraz miejsca odejścia nerwów czaszkowych (tabl. 96)
 104 Jama gardła i krtani – od góry, po odsłonięciu sklepienia gardła (tabl. 97)
 105 Kościec szyi – z boku, od strony lewej (tabl. 98)
 106 Szyja – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu powięzi powierzchownej i mięśni skórnych (tabl. 99)

- 107 Szyja – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 100)
 108 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości kręgu obrotowego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 101)
 109 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości trzeciego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 102)
 110 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości czwartego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 103)
 111 Rzut kości w tle pokroju głowy i szyi (tabl. 104)
 111 Okolice głowy (tabl. 105)
 112 Kościec głowy nowo narodzonego żrebca – z boku, od strony lewej (tabl. 106)
 113 Kościec głowy z odsłoniętymi zatokami – z boku, od strony lewej (tabl. 107)
 114 Kościec głowy z kolorowo zaznaczonymi kośćmi – z boku, od strony lewej (tabl. 108)
 115 Kościec głowy z kolorowo zaznaczonymi kośćmi; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 109)
 116 Kościec głowy – od przodu (tabl. 110)
 117 Kościec głowy – od tyłu (tabl. 111)
 118 Czaszka z odsłoniętymi zatokami – od góry (tabl. 112)
 119 Czaszka z kolorowo zaznaczonymi kośćmi – od góry (tabl. 113)
 120 Czaszka – od dołu (tabl. 114)
 121 Czaszka z kolorowo zaznaczonymi kośćmi – od dołu (tabl. 115)
 122 Staw skroniowo-żuchwowy – od strony lewej, z całą (ryc. górna) i z otwartą torebką stawową (ryc. dolna) (tabl. 116)
 123 Głowa – od strony lewej; mięśnie warstwy powierzchownej (tabl. 117)
 124 Głowa – od strony lewej: mięśnie języka i gardła, po usunięciu żuchwy lewej wraz z mięśniem żwaczem (tabl. 118)
 125 Głowa – od strony lewej: mięśnie języka i gardła; warstwa głęboka, po usunięciu lewej żuchwy wraz z mięśniem żwaczem oraz mięśni powierzchownych gardła (tabl. 119)
 126 Głowa i przyległa część szyi – od strony lewej; warstwa pierwsza, po usunięciu powięzi powierzchownej i mięśni skórnych (tabl. 120)
 127 Głowa i przyległa część szyi – od strony lewej; warstwa druga (tabl. 121)
 128 Głowa i przyległa część szyi – od strony lewej; warstwa trzecia (tabl. 122)
 129 Głowa w przekroju strzałkowym (kilka mm na lewo od płaszczyzny pośrodkowej) (tabl. 123)
 130 Głowa w przekroju strzałkowym po usunięciu przegrody nosa, przegród między zatokami, części małżowin nosowych oraz języka (tabl. 124)
 131 Głowa w przekroju strzałkowym po usunięciu języka, gardła i krtani (tabl. 125)
 132 Głowa: skeletotopia tętnic powierzchownych strony lewej (z preparatu korozyjnego) (tabl. 126)
 133 Głowa: skeletotopia tętnic głębokich strony lewej (z preparatu korozyjnego) (tabl. 127)
 134 Czaszka; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 128)
 135 Czaszka po usunięciu małżowin nosowych; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 129)
 136 Kości okolicy oczodołowej i skroniowej czaszki – od strony lewej (tabl. 130)

- 137 Kości okolicy oczodołowej i skroniowej czaszki, po usunięciu łuku jarzmowego – od strony lewej (tabl. 131)
 138 Mózgowieczaszka; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 132)
 139 Głowa: naczynia żyłne opony twardej mózgowia i oczodołu po usunięciu lewej części sklepienia czaszki oraz łuku jarzmowego (wg Dennstedta) (tabl. 133)
 140 Głowa: struktury oczodołu oraz naczynia i nerwy zewnętrznej powierzchni podstawy czaszki (wg Ellenbergera i Bauma) (tabl. 134)
 141 Oko i oczodół w przekroju strzałkowym (wg Ellenbergera i Bauma) (tabl. 135)
 142 Podniebienie (tabl. 136)
 143 Jama krtani – od góry (tabl. 137)
 143 Ucho środkowe i wewnętrzne od strony prawej i od przodu (pólschemat wg Ellenbergera i Bauma) (tabl. 138)
 144 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości końca grzebienia twarzowego – przednia powierzchnia przekroju (tabl. 139)
 145 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości ostatniego zęba trzonowego – przednia powierzchnia przekroju (tabl. 140)
 146 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości oczodołu – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 141)
 148 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości wcięcia żuchwy – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 142)
 149 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości przewodów słuchowych zewnętrznych (przez okolicę przyusznicy) – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 143)
 152 Głowa – od dołu, po usunięciu powięzi powierzchownej i mięśni skórnych (144)
 153 Głowa: skeletotopia tętnic czaszki od dołu (z preparatu korozyjnego) (tabl. 145)
 154 Kość gnykowa i chrząstki krtani – od strony lewej (tabl. 146)
 154 Mięśnie krtani – od strony lewej (tabl. 147)
 155 Głowa – od przodu i od góry: mięśnie, naczynia i nerwy okolicy czołowej i ciemieniowej (mięśnie małżowinowe wg Ellenbergera i Bauma) (tabl. 148)
 156 Głowa w przekroju poziomym (tabl. 149)
 157 Jama czaszkowa w przekroju poziomym od strony powierzchni wewnętrznej podstawy czaszki (tabl. 150)
 158 Mózgowie – od góry i z boku, po usunięciu półkul i mózdzku (tabl. 151)
 159 Podstawa mózgowia, jego unaczynienie tętnicze oraz miejsca odejścia nerwów czaszkowych (tabl. 152)
 160 Kościec szyi – z boku, od strony lewej (tabl. 153)
 161 Szyja – od strony lewej: mięśnie powierzchowne, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (tabl. 154)
 162 Szyja – od strony lewej: mięśnie głębokie warstwy pierwszej (tabl. 155)
 163 Szyja – od strony lewej: mięśnie głębokie warstwy drugiej (tabl. 156)
 164 Szyja – od strony lewej: mięśnie głębokie warstwy trzeciej (tabl. 157)
 165 Węzadło karkowe – od strony lewej (tabl. 158)
 166 Szyja – od strony lewej: mięśnie skórne i nerwy szyjne (tabl. 159)
 167 Szyja – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 160)

- 168 Szyja – od strony lewej: skeletotopia głównych naczyń i nerwów oraz tchawicy i przełyku (tabl. 161)
- 169 Okolice szyi i części przyległych (tabl. 162)
- 170 Kośćec – od strony przednio-bocznej (tabl. 163)
- 171 Szyja oraz okolice przyległe – od strony przednio-bocznej: mięśnie powierzchowne i głębokie, po usunięciu powięzi powierzchownej i mięśni skórnych (tabl. 164)
- 172 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości kręgu obrotowego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 165)
- 173 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości przedniego końca czwartego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 166)
- 174 Szyja w przekroju poprzecznym pomiędzy czwartym a piątym kręgiem szyjnym – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 167)
- 175 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości siódmego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 168)
- 176 Odcinek szyjny kręgosłupa – od góry (ryc. lewa) i od dołu (ryc. prawa) (tabl. 169)
- 177 Staw szczytowo-potyliczny i staw szczytowo-obrotowy – od góry, po odsłonięciu kanału kręgowego (wg Koldy) (tabl. 170)

P I E S

- 178 Okolice głowy owczarka niemieckiego (tabl. 171)
- 179 Kośćec głowy – z boku, od strony lewej (tabl. 172)
- 180 Kośćec głowy długogłowego charta angielskiego – z boku od strony lewej, z kolorowo zaznaczonymi kośćmi (tabl. 173)
- 181 Czaszka; przekrój w płaszczyźnie pośrodkowej (tabl. 174)

- 182 Czaszka – od góry (tabl. 175)
- 183 Czaszka – od dołu (tabl. 176)
- 184 Głowa – od strony lewej: mięśnie powierzchowne wraz z mięśniami skórnymi (warstwa pierwsza) (tabl. 177)
- 185 Głowa – od strony lewej, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (warstwa druga) (tabl. 178)
- 186 Głowa – od strony lewej; warstwa głęboka po usunięciu żuchwy lewej (warstwa trzecia) (tabl. 179)
- 187 Głowa w przekroju strzałkowym (tabl. 180)
- 188 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości wyrostka dziobiastego żuchwy (tabl. 181)
- 189 Głowa w przekroju poprzecznym na wysokości stawu skroniowo-żuchwowego (tabl. 182)
- 190 Mózgowie – od góry (pola czynnościowe płaszczka wg Campbella) (tabl. 183)
- 191 Mózgowie – od dołu oraz miejsca odejścia nerwów czaszkowych (tabl. 184)
- 192 Głowa – od strony lewej: skeletotopia tętnic (z preparatu korozyjnego) (tabl. 185)
- 193 Podniebienie i sklepienie gardła (tabl. 186)
- 194 Jama gardła i krtań – od góry, po odsłonięciu sklepienia gardła (tabl. 187)
- 195 Odcinek szyjny kręgosłupa – z boku (tabl. 188)
- 196 Szyja – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (tabl. 189)
- 197 Szyja – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 190)
- 198 Szyja – od strony lewej: mięśnie głębokie (tabl. 191)
- 199 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości kręgu obrotowego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 192)
- 200 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości trzeciego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 193)

- 201 Szyja w przekroju poprzecznym na wysokości piątego kręgu szyjnego – tylna powierzchnia przekroju (tabl. 194)
- 202 Szyja – od strony lewej: skeletotopia naczyń, nerwów, tchawicy i przełyku w tylnej części szyi oraz we wpuście doczaszkowym klatki piersiowej (tabl. 195)
- 203 Skeletotopia naczyń, nerwów, tchawicy i przełyku w tylnej części szyi oraz we wpuście doczaszkowym klatki piersiowej (tabl. 196)

K O T

- 204 Kośćec głowy – z boku, od strony lewej (tabl. 197)
- 205 Czaszka – od dołu (tabl. 198)
- 206 Głowa po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej – warstwa powierzchowna (tabl. 199)
- 207 Głowa – od strony lewej; warstwa głęboka, po usunięciu lewej połowy żuchwy (tabl. 200)
- 208 Szyja – od strony lewej; warstwa głęboka (tabl. 201)

K R Ó L I K

- 209 Kośćec głowy – z boku (tabl. 202)
- 210 Głowa i przyległa część szyi – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (tabl. 203)
- 211 Szyja i okolice przyległe – od strony lewej; warstwa powierzchowna, po usunięciu mięśni skórnych i powięzi powierzchownej (tabl. 204)